

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๕

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๙๕๐/๒๕๖๕

เรื่อง

เอกสารประกอบการขอหนังสือเดินทางของพระภิกษุ และสามเณร

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า กระทรวงการต่างประเทศ กรมการกงสุล ได้มีหนังสือ ที่ กต ๐๓๐๕.๒๓/๑๘๐๔๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕ เรื่อง เอกสารประกอบการขอหนังสือเดินทางของพระภิกษุ และสามเณร แจ้งว่า ตามที่มหาเถรสมาคม ได้มีมติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๑ มติที่ ๓๙๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ รับทราบแนวทางปฏิบัติของกรมการปกครอง กรณีพระภิกษุ สามเณร ประสงค์จะทำบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมติครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ มติที่ ๔๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้ดำเนินการจัดเก็บฐานข้อมูลของพระภิกษุ สามเณร โดยกำหนดให้พระภิกษุ สามเณร ย้ายทะเบียนเข้าทะเบียนบ้านวัดที่สังกัดหรือพำนักให้ถูกต้อง ทั้งนี้ กรมการกงสุล ได้สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. ภูมิหลัง

๑.๑ ที่ผ่านมามีการขอมีหนังสือเดินทางของพระภิกษุ สามเณร บางกรณียังมีข้อมูลที่ไม่ตรงกับสถานะความเป็นพระภิกษุ สามเณร อาทิ ข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนของพระภิกษุ สามเณร ยังเป็นฆราวาสอยู่ หรือยังมีได้ย้ายชื่อเข้าทะเบียนบ้านของวัดที่สังกัดหรือพำนัก ซึ่งทำให้ข้อมูลที่เรียกจากข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ตรงกับสถานะปัจจุบัน ส่งผลต่อการพิสูจน์ยืนยันตัวตนของพระภิกษุ สามเณร ต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ทำให้พระภิกษุ สามเณร ไม่ได้รับความสะดวก

๑.๒ ปัจจุบันกระบวนการรับคำร้องขอมีหนังสือเดินทางทุกประเภทจะอ้างอิงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนเพื่อเรียกข้อมูลของผู้ขอหนังสือเดินทางจากระบบข้อมูลทะเบียนราษฎรผ่านทาง Linkage center ของกระทรวงมหาดไทย

๒. การปฏิบัติในการรับคำร้องขอมีหนังสือเดินทางตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ระเบียบกระทรวงการต่างประเทศ ว่าด้วยการออกหนังสือเดินทาง พ.ศ. ๒๕๔๘ มิได้กำหนดให้พระภิกษุ สามเณร ต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน เนื่องจากเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน โดยระเบียบฯ ข้อ ๓๐ กำหนดให้พระภิกษุและสามเณรแสดงหลักฐานประกอบการยื่นคำร้องขอหนังสือเดินทาง ดังนี้

- (๑) หนังสือสุทธิพระภิกษุสามเณร
- (๒) สำเนาทะเบียนบ้าน/วัด
- (๓) สำเนาใบตราตั้ง กรณีประสงค์ให้ระบุสมณศักดิ์ในหนังสือเดินทาง

(๔) เอกสารแสดงการได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศ ตามนัยระเบียบมหาเถรสมาคม กำหนดวิธีปฏิบัติในการไปต่างประเทศสำหรับพระภิกษุสามเณร พ.ศ. ๒๕๓๗

๒.๒ การยื่นเอกสารประกอบการขอมีหนังสือเดินทาง พบว่า พระภิกษุ สามเณร จำนวนมาก นำบัตรประจำตัวประชาชนมาแสดงเพิ่มเติมนอกเหนือจากเอกสารอื่น ๆ ตามข้อ ๒.๑ (๑) - (๔) ข้างต้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิสูจน์ยืนยันตัวตน โดยระบบรับคำร้องขอหนังสือเดินทางสามารถเรียกข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของพระภิกษุสามเณร จากระบบข้อมูลทะเบียนราษฎร ได้แก่ ชื่อ - สกุล ที่ระบุสมณศักดิ์หรือราชทินนามทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ภาพใบหน้า และลายพิมพ์นิ้วมือ เพื่อประกอบการพิจารณาออกหนังสือเดินทาง

๒.๓ กรมการกงสุลพบว่า กรณีพระภิกษุ สามเณรหลายรูปที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน หรือมีบัตรประชาชน ที่ระบุ ชื่อ - สกุล ที่ยังเป็นฆราวาส หรือไม่มีทะเบียนบ้านของวัดที่สังกัดหรือพำนัก จึงทำให้การตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวตนของพระภิกษุ สามเณร กระทำได้ยาก ส่งผลให้กรมการกงสุลไม่สามารถพิจารณาออกหนังสือเดินทางให้ได้ เนื่องจากเกรงว่าอาจมีการสวมตัวหรือเอื้อต่อการกระทำใด ๆ ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนมติมหาเถรสมาคมโดยมิได้เจตนา เช่น กรณีที่พระภิกษุผู้ถือ "บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย" แต่อยู่ในรายชื่อขอทำหนังสือเดินทางของสำนักงาน ศ.ต.ภ. วัดสังเวชวิศยาราม ซึ่งกรมการกงสุลไม่สามารถออกหนังสือเดินทางให้ได้ เป็นต้น

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบฯ และแนวทางปฏิบัติในการขอมีหนังสือเดินทาง กรมการกงสุล จึงขอความอนุเคราะห์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. แจ่งเวียนไปยังวัดต่าง ๆ ทำความเข้าใจและแจ้งพระภิกษุ สามเณร ที่ประสงค์จะยื่นขอหนังสือเดินทาง จัดเตรียมเอกสารที่ได้รับการปรับปรุงสถานะให้เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะหนังสือสุทธิสำหรับพระภิกษุและสามเณร และทะเบียนบ้านของวัด รวมถึงกรณีที่พระภิกษุและสามเณรรูปนั้น ๆ มีบัตรประจำตัวประชาชนและจะใช้บัตรฯ เพื่อยื่นขอหนังสือเดินทาง ขอให้ปรับปรุงข้อมูลบัตรฯ ให้เป็นปัจจุบัน

๒. ขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการ ศ.ต.ภ. ตรวจสอบข้อมูลของพระภิกษุ สามเณร ในเอกสารต่าง ๆ อาทิ หนังสือสุทธิ ทะเบียนบ้าน/วัด ใบตราตั้ง และบัตรประจำตัวประชาชน ให้ถูกต้องตรงกับสถานะปัจจุบันในขั้นตอนการพิจารณาแบบคำขออนุญาตเดินทางไปต่างประเทศ
รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบถวายในที่ประชุม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ และมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งเจ้าคณะปกครองทั้งสองฝ่าย ทราบ เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองทราบ และถือปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายอินทพร จั่นเอี่ยม)

รองผู้อำนวยการ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม